

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101924

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НУ "ОЮА" від 05.02.2024 р.
№247-10

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Киреева Наталія Сергіївна

2. NATALIA S. KYREIEVA

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 37284 Право (081 Право)

Дата захисту: 17-01-2024

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3751

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.23.01

Тема дисертації:

1. Господарсько-правове регулювання електронних фінансових послуг в умовах інформаційного суспільства
2. Economic and legal regulation of electronic financial services in the conditions of information society

Реферат:

1. Дисертація є першим у господарсько-правовій науці спеціальним комплексним дослідженням особливостей господарсько-правового регулювання електронних фінансових послуг в умовах інформаційного суспільства. У дисертації проведено дослідження впливу інформатизації на ринок фінансових послуг, його особливості в умовах інформаційного суспільства та виявлено, що інформаційне суспільство являє собою концепцію, яка заснована на інформаційно-комунікаційних технологіях суспільства, що приходить на зміну індустріальному, в якій інформація та знання є одними з головних продуктів виробництва, а саме: обґрунтовано, що воно є громадянським, демократичним, економічно-розвинутим, правовим та соціальним суспільством. Доведено, що інформатизація є важливим елементом інформаційного суспільства, і розкрито значення інформатизації для розвитку економіки і суспільного життя держави. Досліджено правове підґрунтя побудови та розвитку інформаційного суспільства та державної підтримки інформатизації в Україні, встановлено основні законодавчі акти в цій сфері та досліджені положення про результати впливу інформатизації на ринки фінансових послуг та про зміни, які відбуваються

на таких ринках в умовах інформаційного суспільства, а саме: глобалізаційні процеси, розширення доступу на ринки нових суб'єктів, що надають фінансові послуги, та посилення їх конкуренції, поява і поширення нових електронних фінансових послуг. Здійснено аналіз впливу інформатизації на ринок фінансових послуг та доведено, що в умовах інформаційного суспільства для ринків фінансових послуг характерні: поява електронних фінансових послуг, глобальна інтеграція таких ринків, зростання кількості вчинюваних правочинів, зниження бар'єрів входу на ринок та збільшення конкуренції, поява нових загроз та необхідність запровадження якісно нових засобів забезпечення безпеки. При дослідженні поняття електронних фінансових послуг доведено, що це операції з фінансовими активами – грошовими коштами, цінними паперами, борговими зобов'язаннями і правами вимоги боргу, що не є цінними паперами, – які здійснюються в інтересах інших осіб задля отримання прибутку та/або збереження вартості фінансових активів шляхом використання інформаційно- комунікаційних систем та інших технологічних засобів, зокрема мережі Інтернет, банківських автоматів тощо. Надана класифікація фінансових послуг в умовах інформаційного суспільства шляхом виділення фінансових послуг залежно від способу їх надання на традиційні (класичні) фінансові послуги та електронні фінансові послуги, які надаються шляхом використання інформаційно-комунікаційних систем та інших технологічних засобів, зокрема мережі Інтернет, банківських автоматів тощо, що дозволяє при правозастосуванні визначити, положення яких нормативно-правових актів необхідно застосовувати залежно від того, традиційні чи електронні фінансові послуги надаються. Встановлено співвідношення основної ознаки електронних фінансових послуг, під якою розуміється надання таких послуг з використанням цифрових інформаційно-комунікаційних систем, та похідних ознак таких послуг, серед яких виділено, зокрема, надання таких послуг дистанційно, безпосередньо, шляхом вчинення електронних правочинів тощо. Надано авторське визначення «фінансова електронна комерція» як різновиду господарської фінансової діяльності, яка передбачає процес здійснення різноманітних фінансово-розрахункових операцій з грошовими коштами через інформаційно-цифровий простір банками та іншими фінансовими установами, з метою отримання прибутку та задоволення інтересів і потреб їх клієнтів (споживачів).

2. The dissertation is the first in economic and legal science special complex research of peculiarities of economic and legal regulation of electronic financial services in the conditions of information society. The dissertation investigates the impact of informatisation on the financial services market, its peculiarities in the context of the information society and reveals that the information society is a concept based on information and communication technologies of the society replacing the industrial one, in which information and knowledge are among the main products of production, and it is substantiated that it is a civil, democratic, economically developed, legal and social society. It is proved that informatisation is an important element of the information society, and the importance of informatisation for the development of the economy and public life of the state is revealed. The legal basis for building and developing the information society and state support for informatisation in Ukraine is examined, the main legislative acts in this area are identified, and the provisions on the results of informatisation's impact on financial services markets and the changes that occur in such markets in the context of the information society, namely, globalisation processes, expanding market access for new financial service providers and strengthening their competition, and the emergence and spread of new electronic financial services are studied. The impact of informatisation on the financial services market is analysed, and it is proved that in the conditions of the information society, financial services markets are characterised by the emergence of electronic financial services, global integration of such markets, growth in the number of transactions, reduction of barriers to entry and increased competition, emergence of new threats and the need to introduce qualitatively new security measures. In the course of studying the concept of electronic financial services, it has been proved that these are transactions with financial assets – cash, securities, debt obligations and debt claims that are not securities – which are carried out in the interests of other persons with an aim of making a profit and/or preserving the value of financial assets through the use of information and telecommunication systems and other technological means, in particular, the Internet, automatic teller machines, etc. The classification of financial services in the information society by dividing financial services, depending on the method of their provision, into traditional (classical)

financial services and electronic financial services provided through the use of information and telecommunication systems and other technological means, in particular, the Internet, automatic teller machines, etc. is provided, which allows to determine in the course of law enforcement which provisions of legal acts should be applied depending on whether traditional or electronic financial services are provided. The correlation between the main feature of electronic financial services, which means the provision of such services using digital information and telecommunication systems, and the derivative features of such services, among which are, in particular, the provision of such services remotely, directly, through electronic transactions, etc., is established. The author's definition of "financial e-commerce" as a type of economic financial activity, which involves the process of carrying out various financial and settlement transactions with funds through the information and digital space by banks and other financial institutions with the aim of making a profit and meeting the interests and needs of their clients (consumers), is provided.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Киреева Н. С. Забезпечення захисту прав та інтересів споживачів фінансових послуг: господарсько-правове порівняння в Україні та ЄС. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2016. Вип. 2(1). С. 130–133.
- 2. Киреева Н. С. Господарсько-правове регулювання електронних фінансових послуг в Україні та Європейському Союзі. Юридичний вісник. 2016. No 1. С. 132–137.
- 3. Киреева Н. С. Деякі господарсько-правові аспекти захисту прав споживачів у сфері кредитування. Юридичний вісник. 2017. No 1. С. 233–237.
- 4. Киреева Н. С. Особливості правового регулювання електронних фінансових послуг в умовах інформаційного суспільства. Вісник Академії адвокатури України. 2018. Т. 15, No 1-2. С. 23–30.
- 5. Kyreieva N. Foreign experience of economic-legal regulation of electronic financial services. Юридичний вісник. 2018. No 1. С. 103–107.
- 6. Киреева Н. С. Електронний підпис як засіб забезпечення безпеки на ринку фінансових послуг. Юридичний вісник. 2018. No 3. С. 73–78.
- 7. Василенко М. Д., Киреева Н. С. Електронна комерція в проявах юриспруденції (законодавства) та кібербезпеки (несанкціонованих вторгнень): міждисциплінарне дослідження. Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія». 2020. Т. 26. С. 25–33.
- 8. Kyreieva N. Electronic financial service as a legal category: concept and features. International independent scientific journal. 2021. No 32. С. 9–13.
- 9. Kyreieva N. S. Factoring in Ukraine and abroad: comparative legal analyses. Реформування законодавства України та розвиток суспільних відносин в Україні: питання взаємодії: матер. міжн. наук.-практ. конф., м. Ужгород, 21–22 квіт. 2017 р. Ужгород, 2017. С. 71–74.
- 10. Киреева Н. С. Особливості ринку фінансових послуг в умовах інформаційного суспільства. Тенденції розвитку юридичної науки в інформаційному суспільстві: матер. міжн. наук.-практ. конф., м. Одеса, 29–30 груд. 2017 р. Одеса, 2017. С. 97–100.
- 11. Киреева Н. С. Правова природа електронного підпису на ринку фінансових послуг. Юридична наука в XXI столітті: перспективні та пріоритетні напрями досліджень: тези доп. міжн. наук.-практ. конф., м.

Запоріжжя, 11-12 трав. 2018 р. Запоріжжя, 2018. С. 37-41.

- 12. Киреева Н. С. Зарубіжний досвід правового регулювання електронних фінансових послуг. Восьмі юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є.В. Васьковського: міжн. наук.-практ конф., м. Одеса, 18 трав. 2018 р. Одеса, 2018. С. 236-240.
- 13. Киреева Н. С. Господарсько-правове регулювання електронних фінансових послуг: європейський досвід. Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку України в умовах європейської інтеграції: матер. міжн. наук.-практ конф., м. Одеса, 18 трав. 2018 р. Одеса, 2018. С. 686-689.
- 14. Киреева Н. С. Ризики споживачів та банківських установ в сфері електронного банкінгу. Проблеми цивільного права та процесу: тези доп. учасників наук-практ. конф., присвяч. світлій пам'яті О.А. Пушкіна, м. Харків, 25 трав. 2018 р. Харків, 2018. С. 335-339.
- 15. Киреева Н. С. Регулювання відносин у сфері надання електронних фінансових послуг в ЄС. Конгрес міжнародного та європейського права: зб. наук. праць, м. Одеса, 25-26 трав. 2018 р. Одеса, 2018. С. 194-196.
- 16. Киреева Н. С. До питання про поняття електронних фінансових послуг. Правове життя сучасної України: матер. міжн. наук.-практ. конф. Одеса, 17 вер. 2018 р. Одеса, 2018. С. 542-545.
- 17. Киреева Н. С. Правова основа використання електронних грошей: досвід Швейцарії. Дев'ять юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є.В. Васьковського: матер. міжн. наук.-практ конф., м. Одеса, 17 трав. 2019 р. Одеса, 2019. С. 47-50.
- 18. Киреева Н. С. Альянс «За майбутнє промисловості» як інституційний механізм стимулювання розвитку бізнесу в Німеччині. Правові умови сприятливого бізнес-клімату: досвід Німеччини та України: матер. міжн. наук.-практ конф., м. Одеса, 27 черв. 2019 р. Одеса, 2019. С. 68-70.
- 19. Киреева Н. С. Гармонізація законодавства України у сфері правового регулювання е-комерції з законодавством ЄС. Правова система України в умовах новітніх викликів міжнародного порядку: матер. наук.-практ. заоч. конф., м. Одеса, 20 трав. 2020 р. Херсон, 2020. С. 108-111.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василенко Микола Дмитрович

2. MYKOLA D. VASYLENKO

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пацурія Ніно Бондівна

2. NINO B. PATSURIIA

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудіма Тетяна Степанівна

2. TETIANA S. HUDIMA

Кваліфікація: д. ю. н., с.д., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Возняковська Крістіна Анатоліївна
2. Kristina A. Vozniakovska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Одеська юридична академія"**Код за ЄДРПОУ:** 20933314**Місцезнаходження:** Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Добровольська Володимира Володимирівна
2. Vladimira V. Dobrovolska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Одеська юридична академія"**Код за ЄДРПОУ:** 20933314**Місцезнаходження:** Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Подцерковний Олег Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Подцерковний Олег Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Д'ячкова Марія Олегівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна